

บันทึก

เรื่อง การกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ “คนพิการ” ตามมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๕

กรมประชาสงเคราะห์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๒๐/๒๕๔๕๙ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๕ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ นั้น

ในมาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดว่า “คนพิการ” หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการนี้กรมประชาสงเคราะห์ขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กระทรวงใดมีหน้าที่ในการออกกฎกระทรวงตามมาตราดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมประชาสงเคราะห์) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมการแพทย์) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและกรมสามัญศึกษา) แล้ว ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมการแพทย์) ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ขณะนี้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณากำหนดประเภทของคนพิการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๕^๒ ซึ่งคณะทำงานได้พิจารณาแบ่งประเภทของคนพิการออกเป็น ๖ ประเภท คือ (๑) คนพิการทางสายตา (๒) คนพิการทางการ

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือการเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้นโดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพเพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนปกติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^๒ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑

สื่อสารความหมาย (๓) คนพิการทางการเคลื่อนไหว (๔) คนพิการทางสติปัญญา (๕) คนพิการทางจิตใจ และ (๖) คนพิการทางลักษณะที่เห็นได้จากภายนอก

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่าตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔^๓ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวร่วมกัน และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น ๆ และมาตรา ๔^๔ ได้นิยามคำว่า “คนพิการ” ไว้ให้ หมายความว่าคนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกายทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น คนพิการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการฯ จึงได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องใน ๓ ลักษณะด้วยกัน กล่าวคือ (๑) ทางร่างกาย (๒) ทางสติปัญญา และ (๓) ทางจิตใจ ซึ่งความผิดปกติหรือบกพร่องดังกล่าวบางกรณีอาจเห็นได้จากลักษณะภายนอก เช่น ตาบอดแขนขาหรือร่างกายพิการเป็นต้น แต่ความผิดปกติหรือบกพร่องบางกรณีไม่อาจเห็นได้จากลักษณะภายนอกและจะต้องอาศัยหลักวิชาการทางการแพทย์ หรือวิธีการทางการแพทย์เท่านั้นจึงจะทราบได้ว่าบุคคลใดเป็นคนพิการหรือไม่ และพิการในระดับใด เช่น คนพิการทางสติปัญญาหรือคนพิการทางจิตใจ เมื่อกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการแพทย์ การสาธารณสุข การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพอนามัย ฯลฯ ตามที่กำหนดในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔^๕ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๕) จึงเห็นว่า กระทรวงสาธารณสุขย่อมเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคนพิการตามมาตรา ๔ ประกอบกับมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๓ มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑

^๕ มาตรา ๒๗ กระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการแพทย์การสาธารณสุข การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพอนามัย การควบคุมอาหารและยารวมทั้งสิ่งที่เป็นพิษหรือเป็นภัยแก่สุขภาพอนามัยและการกำกับดูแลและส่งเสริมกิจการกาชาด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๓๕